

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) XXXIX (33)

Štev. (No.) 36

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

11. septembra 1980

Ob knjižni razstavi in sejnu v Slovenski vasi

(Nekaj misli iz govora dr. T. Debeljaka)

Pred petintridesetimi leti smo zapuščali dom in šli brez vsega v svet, le z veliko ljubeznijo do svobode, do vere in slovenskega jezika. Do ljubelega slovenstva v življenju in duhu. V potu obraza smo si ustvarjali svoj gmotni položaj v svetu, ustanavljali v žrtvah nove domove, cerkve in šole (v svojih hišah in Domovih) in z ljubeznijo do jezika in kulture smo si ustvarili vse to, kar se zdaj nudi v malem v tej dvorani in kar splošno imenujemo „slovensko emigracijsko književnost“. Ko smo zapuščali evropski svet l. 1948 je zapisal sam pesnik Oton Župančič na naš račun, da „Slovenec, ki se je sam izločil iz svoje narodne skupnosti, nima srca za slovensko kulturo, je naravno, in bi se čudil, če bi bilo drugače.“ Danes bi se ne čudil samo on, ampak se čudijo tudi drugi, da je ta prostovoljni izseljenec iz domovine ustvaril le iz svoje velike ljubezni do slovenske kulture vso to knjižno produkcijo, ki jo vidite tu še več, ter s tem spremenil Buenos Aires v „drugo slovensko kulturno središče“, po besedah tržaškega pisatelja Ruble. To je resnično „slovenski čudež“. Dokaz naše ljubezni do naroda in kulture. In vso to zdmsko književnost smo postavili — kot vidite na mizi v središču dvorane — ob tradiciji povezanosti z matično narodno kulturno rastjo, ob Trubarja oz. Dalmatina, Prešerna in Slomška. Iz slovenskih korenin poganja tudi v zdomstvu to kulturno delo, ki ga mi prištevamo v organsko celoto slovenske književnosti, ki pa jo središče naroda, Ljubljana, zanikava, preganja in zapira vrata pred njo v skladu s komunističnim totalitarizmom in ždanovsko intoleranco, ki jo je dogmatično razglasil Boris Kidrič: „Slovenskega kulturnega delavca ni zunaj OF, kajti biti ga ne more!“

Pa se je kljub temu rodil med nami ta kulturni delavec in ustvaril to knjižno produkcijo, ki jo zdaj vidiš zbrano v tem semenjskem „šotoru“; prav zato, ker pogrša materinske ljubezni, jo glejmo, kupujemo, berimo in širimo, negujemo jo, kajti poglala je iz naše krvi, zavrnjene ljubezni in iz našega duha.

Ljubimo to knjigo, ki poganja v obmejnem zamejstvu, na Koroškem in Primorskem, v Trstu in evropskem zdomstvu Münchena, Rima in Pariza, Madrida in Londona, v zaoceanskih pokrajinah Severne Amerike, tako v Torontu kakor v Clevelandu, Chicagu in New Yorku, pa v cvetočih oazah Avstralije, Indije in japonskega Tokija: vsepovsod, kamor se je zatekel slovenski zdmski izgnanec. In kar naravno — ali po čudežu — se je osredotočila ta delavnost prav tu v Buenos Airesu pred našimi očmi. Samo pomislimo, kako osiromašena bi bila slovenska emigracija recimo brez knjižnih založb Svobodne Slovenije ali Slovenske kulturne akcije ali Duhovnega življenja, s katerim je ustvarjal našo slovensko kulturno tradicijo tukaj prav ustanovitelj te Slovenske vasi, pa katerem imenu ste hvaležno imenovali ta Dom. Kaj bi brez drugih številnih založb, katerih šestnajst je poslalo svoje knjige k nam na vpogled? Brez Mohorjevičevih družb v Celovcu in Gorici, brez protikomunističnih zbirk, brez duhovnih knjig, ki govore o Baragu, Gnidovcu in Slomšku?

Ali ste kdaj pomislili, kaj bi bila emigracija brez tega knjižnega pridelka, nastalega iz ljubezni do slovenstva, iz žrtev, tveganj in v času začetne rasti iz — nič. In glejte: zdaj, ko smo se gospodarsko osvojili, ko smo si ustvarili svoje hiše in utrdili položaj, nam grozi kriza, kot še nikoli.

Ta grožnja je dvojna: izumiranje pionirjev tega čudeža, članov prve emigracijske generacije. Vsaka smrt iz teh vrst, pomeni enega naročnika manj, enega ljubitelja in bravca slovenskih knjig manj. Ne moremo zaustaviti tega fizičnega razpada starega rodu, toda nadomestiti bi ga morali — z novim.

Prevratništvo v Srednji Ameriki

Koliko Kub bodo ZDA še trpele?

General Grigorenko, heroj Sovjetske zveze, ki je padel v nemilost in prestal nato vse stopnje Gulaga ter bil zaradi svetovnega pritiska izgnan, je v enem izmed zadnjih intervjujev povedal nekaj zanimivih stvari. Dejal je, da bodo ZDA imele toliko opravka s konflikti, ki jih SZ pripravlja v njihovi sosesčini, da se za drugo sploh ne bodo zanimale. In res: če se človek vpraša katera srednjeameriška država bo postala naslednja Kuba, se znajde pred bogato izbiro kandidatij.

Zakaj tako bogata izbira? Predvsem zaradi družbenih neredov, ki izvirajo iz štirih glavnih postavk:

1) Na prvo mesto moramo postaviti tropikalno in subtropikalno podnebje. Vročina in vlaga izsesata iz človeka vse moči, zaradi česar je Karibsko otočje in ožina med obema Amerikama padla v brezno ekonomsko-politične odvisnosti razvitih držav.

2) Držav iz tega dela sveta nikdar nihče ni jemal resno. Politična neodvisnost (prve države so suverene že od leta 1821) malo pomeni, če tuji ekonomski interesi še vedno prevladujejo. Posebno Severni Ameriki (državam in posameznikom) je očitati tak način mišljenja, saj so stalno videli le „bananske republike“, celo po letu 1960.

3) Nekaj krivde odpade tudi na smolo. Ravno takrat, ko so ZDA začele preusmerjati svojo politiko in je Evropa osvobajala svoje kolonije v Karibskem morju, je prenehal vojni razcvet. V industrializiranih državah je padla hitrost razvoja: zaradi podražitve petroleja so vsi proizvodni stroški narasli in spet so potrebovali svetla ostale zapuščene samim sebi. Nasprotstva med ostanki preživelega razkošja (turizem, uradništvo svetovnih podjetij) in revščino ter brezposelnost so narasle do viška.

4) Kot zadnji faktor ima besedo Sovjetska zveza, ki si prizadeva, da bi zvrnila kapitalistično ureditev in je že na tem polju vsadila grebenico-Kubo. In Washington še ni doumel, da niti bojkot niti obsodba OEA (ki jo ima sam na vajehtih) ne bosta spremenila položaja, ki ga je ustvaril kubanski protikapitalistični režim.

KUBA — SOVJETSKI POTAKNJENEC

Vsled vsemu temu je Kuba mogla streti lupino in razposlati kopico svojih piščančkov po celi Srednji Ameriki. V prav vsaki državi so dani pogoji za uspešno revolucionarno delovanje. Kratek pregled nam pokaže višino (nižino) letnega državnega dohodka na prebivavca.

Nikaragva, Honduras, Belice, Salvador, Granada in Haiti ne presežejo 700 dolarjev; Kuba, Gvatemala, Mehika in Dominikanska republika se sučejo med 800 in 1100 dolarji. Med 1100 in 1600 dolarjev imajo v Kostarika, Panama in Jamaika. Mejo 1700 dolarjev presežejo

Ta pa ne bere več. Tako tožimo mi v zdomstvu, tako tožijo oni doma: nebravci so prevladali bravca, narod postaja — nebravec knjig. Ljubljanska anketa za l. 1979 kaže, da tam — izmed sto iz raznih slojev, načrtno izbranih ljudi — ni lani prebralo niti ene knjige 33%, in le 9,9% več kot pet knjig! (Delo). Televizija nadomešča knjigo, radio — časopis. Kaj šele v emigraciji! In k temu prihaja še gospodarska kriza in prvi artikel, ki se mu odpoveš — ali z lahkoto ali težavo — je knjiga. Začne se v najboljšem primeru — izposojevanje iz roke v roke in ne kupovanje. Branje morda raste — toda založbe propadajo. Stroški za novo knjigo postajajo astronomski. Razumete lahko, zakaj npr. že nekaj let ni izšel reprezentativni Zbornik Svobodne Slovenije, ki nam je sicer bil v čast in ponos zdmskim Slovincem. Smo v krizi gospodarskega zastoja in razkroja duha. Vlada potrošniški duh. Ni več časa za branje, komaj za

le Barbados, Trinidad-Tobago, Portoriko in Bohamas.

Družbeno-ekonomski položaj tudi moramo razporediti v več skupin. Obe priznani komunistični državi v sovjetskih krempljih sta Kuba in Granada. Na Kubi ekonomijo vzdržuje Sovjetska zveza. Sladkorni trs plačuje po znatno višjih cenah, kot so na svetovnem tržišču; petrolej ji prodaja za tretjino ceneje kot svojim evropskim satelitom. Poleg tega vzdržuje kubansko vojsko v Afriki. Infiltracije v Srednji Ameriki ne vodijo več Kubanci, pač pa izvežbanci iz napadenih držav.

Granada je najmanjša država Amerike. Kubanci in sovjetski izvedenci gradijo pristanišče za ladje z globokim vzgrom. V Londonu se bojijo, da bo tu nova baza za sovjetsko ladjevje.

Honduras, Gvatemala, Belice, Haiti in Dominikanska republika imajo med seboj sličen položaj. Vlade, diktatorske ali vojaške, se s težavo drže na površju in se borijo s prevratniki. K tej skupini bi mogli prišteti še Mehiko in Jamaiko, kjer sicer še ni tako razvita gverila, vendar je visoka brezposelnost in v Mehiki prehod prebivavstva z dežele v velika mesta odlična prilika za revolucionarje.

Skupina, ki jo sestavljata Nikaragva in Salvador, predstavlja države z revolucionarno vlado, ki skušata utrditi svoje položaje. Iz njih vodijo teroristične akcije v sosednje države.

Položaj je najbolj stabilen v Bahamas, Barbados, Panami in Kostariki, ki jo zaradi nizkega kazalnika nepismenosti stavijo za model države v tem delu sveta.

Tudi Portoriko in Trinidad-Tobago prideta v to skupino, vendar s pridržkom. V Portoriko še ni odločeno, če bo postal enakovredna država ZDA, v tem slučaju najrevnejša. Je najvažnejši smoter za infiltriranje ZDA, saj Portoričani ne potrebujejo vizuma za vstop. — Trinidad-Tobago ima dober ekonomski status, je pa usmerjena bolj na levo, vendar ne nasprotna Zahodu. Če bi se sovjetski vpliv povečal, bi mogla postati nesigurna.

MOŽNI SPOPADI

Kot rečeno, ni države, ki bi ne mogla postati glavni plen revolucionarne delovanja. Največja možnost meddržavnega spapada je s Kubo in njeno okolico. Zakaj?

Guantánamo, ameriško oporišče na Kubi, je utrjena in skoraj nepremagljiva trdnjava. Na Kubi so že sovjetske borbene enote in v Cienfuegos gradijo pristanišče za globokovgrezno ladjevje, kjer pristajajo sovjetske podmornice na atomski pogon.

Kubanska kriza (predvsem množičen izhod nasprotnikov režima) ne bo oslabil Castrove oblasti. Na ta način se odkriža plasti nezadovoljnih, ojači nadzorovanje in še bolj naveže na

gledanje: si samo še „bivši“ bravec. Zdaj, ko si končal ljudsko šolo, srednjo šolo, morda celo univerzo, zdaj ne bereš več knjig, najmanj slovenskih!

Kako odpomoči?

In tu smo spet pri temeljih naše družbe: dom in šola. Naučiti moramo otroke brati, vzgajati jih za knjigo. Dajati zgled v domači hiši. Okolje v družini ustvarja tradicijo: če oče ljubi knjigo, jo bo ljubil sin že ob očetovi knjižnici. Šola naj dopolni to vzgojo in ljubezen do branja naj te spremlja vse življenje.

Dom in šola naj te vzgajata, da ti bo knjiga — tebi Slovincu slovenska knjiga — intima razlagavka življenjskih skrivnosti, ljubica najtišjih doživetij, pomočnica v boju za prostor na soncu tebi in tvojemu narodu. Temu naj bo podpora v ohranjanju slovenstva v svetu in za doseg svobode v domovini. V knjigi boš dobil vse, kar ti poželi srce, razširi ti vednost v zgodovino nazaj in v prihodnost naprej, v

Dr. Tine Debeljak

NEKAJ POGLEDOV Z NAŠE PERSPEKTIVE NA JOSIPA BROZA-TITA

Četniki so naleteli v Črni gori na novo nemško vojsko, ki ni vedela nič o prilagoditvi, ter napadla četnike, ki so utrpeli veliko škodo. (Avramovič piše, str. 89): „Tedaj so Mihajlovičeve čete pretrpele najtežje udarce od nemške vojske v spopadu.“

Imenovani francoski dopisnik L'Auroreja pa pravi: „Tedaj so bili četniki naravnost desetkani. Njihov vodja, ki je osebno bil udeležen, se je komaj rešil pokola. Ako je bila kakšna „bitka na Neretvi je niso bili komunisti, ampak kvečkemu četniki.“ In dodaje: „Najžalostnejše v tej stvari o filmu pa je, da se o njem ne more niti reči, da je dober“ (NR 1970, okt., br. 218).

Nato je sledila Sutjeska, tudi ovekovečena v filmu kot eno najbolj herojsko poglavje partizanske vojne, resnična epopeja o nadčloveškem reševanju ranjencev preko gorskih prelazov in brzic. Toda — prav tako resnično pomeni za partizansko vojsko vendarle Srbaz, saj pomeni posrečen umik iz Polja spet na stare postojanke v Bosno in Črno goro. In ta se je jim je posrečil predvsem zatogadelj, kakor je ugotovil tudi simpozij o vprašanju „Neretva-Sutjeska“ v dnevi 27. junija do 2. julija 1968 v Sarajevu, kjer je bilo 87 referatov, ki so izšli l. 1971 v knjigi s 781 stranmi, „ker so tedaj Nemci zasledovali četnike“ (Glas Kanadskih Srba 7-12. jan. 1971). Torej: ker so Nemci polagali več važnosti na popolno uničenje četništva, kakor pa na reševanje partizanstva! Tudi se je simpozij izrekel „med drugimi objektivnimi novostmi glede četništva“, kot pravi poročevavec Milan Radović, tudi to, da se udeležba četnikov v teh bitkah, „ne smatra več za sodefovanje z Nemci, ker gre za politično-vojaško eliminacijo nasprotnika in v takem položaju se okupator čisto smatra za manjše zlo.“ Torej gre za uspeh v vračanju na stare pozicije, pa za neuspeh v prekoračenju Neretve ali Drine ali Pive, kakor so imeli namen tako partizani kakor tudi četniki.

Sovjetsko zvezo, ki bo naknadno povečala svojo prisotnost v tem pasu.

Daljni smoter pomeni infiltracija v Portoriko in Mehiko, čigar ilegalni človeški promet z ZDA ni mogoče kontrolirati. S tem je na trdnih temeljih programirano upeljevanje subverzivnih elementov v špansko govoreči jug ZDA in v glavna mesta.

ZDA bi morale na nek način poseči, če na ožini kar naenkrat zrastejo dve ali tri marksistične države in če bi — poleg Kube — še ena pristaniška baza (Granada) ogrožala zveze v Karibskem morju.

Vendar, če bi ZDA nadaljevale svojo tradicionalno politiko, namreč posvetiti se enemu problemu in zanemarjati druge, bi naenkrat oslabil zveze z Zahodno Evropo, kar je tudi eden izmed smotrov Sovjetske zveze.

boje in zmage, trenja in sproščenosti. Slovenska knjiga bodi mladini — dedičina staršev, ki je ne smeš in je ne boš mogel izdajati z odpadom iz vrst slovenskih bravec. Bravec dobrih slovenskih knjig, polnih slovenskega duha, takega kot so ga rešili starši iz ognja in razvalin in smrti domovine v nov razcvet v tujini.

Ali naj zdaj, ko uživamo bogastvo in obilnost, pustimo z brezbriznostjo propasti to, kar smo gradili z ljubeznijo v bedi in siromaštvu, v pomanjkanju in s prikrajševanju v nujnih potrebah? Ustvarili smo ta čudežni razcvet kulture, ki so nam jo zanimali že vnaprej, jo zanimali sedaj, in naj jo zdaj uničimo mi sami — z brezbriznostjo in z malomarnostjo? Ljubezen do staršev obvezuje mladi rod z dolžnostjo ljubezni do slovenske knjige: tu jo imaš pred seboj, vzemi jo v roko in se zavedaj: iz rok staršev jo sprejemaš, beri jo in dopolnjuj in nadaljuj. Tolle et lege! Vzemi in beri!

Ta epopeja heroičnega umika „na begu“, pa se je potem na bosanskem terenu spet spremenilo v klavno pohajkovanje (wanderings) iz kraja v kraj, ki ga Djilas v pogovoru s Titom imenuje „preganjanja mačke z miško (cat — and mouse game) med glavnim štabom partizanov in nemškim štabom, ki postaja že nesmiselno“ (Wartime, 302-3). Tito se je umikal v zahodno Bosno v nenehni defenzivi, dokler ni prišel v Drvar prav na preddan Mussolinijevoga padca 25. julija. Tu so prišli v stik s teritorijem hrvaškega partizanstva, katerega je vodil Hebrang kot sekretar KPH, toda nad njim je bil s svojo avtoriteto — Edvard Kardelj, ki ga zato Krnjevič imenuje „politkomisarja in krvnika Hrvatov“. V Kodrunu jih je zatekla italijanska kapitulacija, ki je partizanstvu prinesla ogromno korist in to po nalogu zaveznikov, ki so ga dobile „italijanske čete, da naj se pridružijo Titu, ali pa vsaj predajo orožje njemu... in skladišča“ (Topalović, Pokreti... 103). Od tu je Kardelj povabil Djilasa in Zujkovića na zborovanje partizanskih poslancev v Kočevje, odkoder so se potem podali v Jajce na zasedanje AVNOJA II. Za to zasedanje so spet dobili od „angleškega generala informacijo, da angleška vlada ne bo preveč vztrajala na obdržanju kralja in eksilne vlade“ (Djilas, Wartime, 347). Zopet važen angleški poseg v Titovo dviganje, da je mogel razglasiti svojo vlado in prepovedati kralju vrnitev v domovino. To je bilo 29. novembra 1943, dan pred začetkom prve konference Velikih Treh v Teheranu.

Tako smo po drugi poti prišli spet do Teherana. Pa je še tretja, ki jo moramo poznati, da se pokaže, na kakšen način je razvoj svetovne politike tega leta pomagal in kdo in zakaj in kako postavil Tita v sedlo v Jugoslaviji.

PRELOMNO LETO 1943

Leto 1943 ne velja za „prelomno“ samo v času okupacijskih let v Jugoslaviji, temveč tudi za zgodovino vse druge svetovne vojne. Prelomni trenutek, ki je predrugačil vojne sile in politični položaj druge svetovne vojne, se je začel z nemškim porazom pri Stalingradu v januarju in z Rommelovim porazom v severni Afriki, ter s konferenco v Casablanci med Rooseveltom in Churchillom. V Jugoslaviji pa z nemško-italijansko ofenzivo (IV. in V.) proti četnikom in partizanom oz. z navodili zahodnih zaveznikov Mihajlovič naj uniči partizanske čete ter na drugi strani sovjetska pomoč z ojačenim obtoževanjem Mihajloviča kot kolaboracionista in izdajavca.

Novo sovjetsko oporišče

Vietnam, in po njem Sovjetska zveza, je že dobil popolnoma v oblast celo Kambodžo, kljub diplomatski opoziciji Kitajske in ostalega (svobodnega) sveta. Naslednji korak je povsem v skladu s predvidevanji: Sovjetska zveza že načrtuje gradnjo sovjetske pomorske baze v Kompong Som, ki je glavno kambodško pristanišče (prej imenovano Siha-noukville).

Sovjetska bojna mornarica uporablja sedaj stare ameriške letalske in pomorske baze Kem Ranj in Danang v Vietnamu. Vendar smatrajo, da ima Kompong Som učinkovitejšo lego, vsled nemirov v notranjosti bivše Indokine. Je v bližini tajske meje in podmornice, ki bi tam imele svoje oporišče, bi obvladovala Siamski zaliv.

Za članice Združenja narodov južno-zahodne Azije (ASEAN) more ta odločitev pomeniti le nove skrbi. Poleg tega, da se sovjeti niso odpovedali svojim napadalnim namenom, je to tudi znak, da mora ugasniti še zadnji žarek upanja, da bi Vietnamci odšli iz Kambodže, ko bi enkrat pospravili ostanke Pol Potovega režima.

(28)

BOLEZEN — SRČNA ALI DIPLOMATSKA

Edvard Gierak je moral iti, kakor pred desetimi leti Vladislav Gomulka. Poljska ima od 6. septembra novega „gospodarja“. Je to Stanislaw Kanja, star 54 let, sin majhnega kmeta in pred vojno kovaški vajenec; konec vojne se je pridružil komunistom, potem diplomiral na partijski univerzi in postal leta 1968 član partijskega vodstva. Kanja je bil Gierakov varovanec. Od leta 1971 je bil zadolžen za stik z vojsko, policijo ter za odnose s Cerkvijo in za — odnose z disidenti.

Njegovo imenovanje za glavnega tajnika Združene delavske stranke, kot se uradno imenuje poljska komunistična partija, je presenetila vse, tudi Poljake same. Po radijskem sporočilu o njegovem imenovanju so varšavski prebivalci željno pričakovali novic v časopisih. Dolgo so čakali nanje; v dolgih vrstah pred kioski so 6. septembra zjutraj stali od sedmih do desetih. Toda bili so razočarani. Kanjo so mnogi prvič spoznali po veliki sliki, objavljeni v časopisih. Toda kaj posebnega o njem niso našli; le kratko uradno obvestilo o odstopu Gieraka in o imenovanju Kanje. Slišati pa je bilo zanimive pripombe: „Kakšne posebne spremembe ne bo...“ „Ta goba je hitro zrasla...“ (Kanja je v poljščini vrsta gobe); „Kaj pa, če je strupena...“ (goba namreč). Gieraka se nihče ni več spomnil; desetletno njegovo vladanje je bilo v nekaj urah pozabljeno.

Zamenjava Gieraka ni bila nepričakovana. Toda ta zamenjava ne pomeni hitre vrnitve na izhodno točko, kljub temu, da si Sovjeti to srčno žele; prav tako imenovanje Kanje ne pomeni kakega novega elementa, politično zanimivega. Vsi čakajo, kaj se bo zgodilo v prihodnjih dneh.

Svet je spremljal dogodke na Poljskem z zanimanjem. Diplomati so si napejali možgane in — ugibali, kaj bo.

Spemembe na Kitajskem

Globoke politične in socialne spremembe uprizarjajo na Kitajskem zadnje čase. Te spremembe so prišle najbolj do izraza ta teden, ko je dosedanji ministrski predsednik in vodja komunistične stranke sam objavil svoj umik z vladnega mesta. Hua Kuo-feng, ki je po smrti Mao Tse-tunga odločilno posegel v politični boj in dosegel zmago nad Maovo vdovo in njenimi pajdaši, sedaj prepušča vladno mesto mlajšemu Zao Zyangu. Z njim odstopa tudi vrsta visokih vladnih funkcionarjev, med katerimi se nahaja tudi Teng Hsiao-ping.

Novi ministrski predsednik, Zao Zyang, je bil komunistični partijski funkcionar v provinci Sičuan. Po Maojevi smrti je kmalu dosegel vodstvo te province in v njej pričel izvajati globoke socialne in gospodarske reforme. Zapustil je sovjetske vzorce in iskal po

po številnih analizah pa so prišli do ugotovitve, da bo položaj na Poljskem prišel v stanje, kot ga bo polagoma narekovala partija. Zaenkrat ni čuti, da bi partija zategovala vajeti. Stavkujoči v Gdansk in ostali Poljaki se tudi dobro zavedajo, do kod smejo iti. Njihova smelost vendar ni bila nikakšna romantična avantura in delavski vodje se dobro zavedajo nevarnosti, ki jim seda za vrat.

Po drugi strani tudi partija previdno študira, do kod gre odpor ljudi, ki je močan, zelo močan, ker sloni na veri in na poljskem patriotizmu. Zaradi tega komunistični vodje — pod čuječim nadzorstvom Moskve — barvajo novo pročelje zgradbe, a znotraj ne bo bistvenih sprememb.

Je pa poljska delavska stavka v svetu zelo odmevna. Pokazala je na primer vsem po svetu razpršenim „koristnim budalom“ na razredno borbo v komunističnem raji. In ta stavka je pokazala tudi lažljivost komunističnih ustav, ki ne priznavajo pravice do stavke v komunistični družbi, češ da za stavke ni vzroka, ker v tej družbi ni razredov. Toda so in poleg razredov so še privilegirane kaste.

Ni pa seveda misliti, da bo Sovjetska zveza dovolila, tako na Poljskem kot v drugih satelitskih državah, kak odklon od „pravovernosti“. O tem je zaenkrat mogoče le sanjati. Toda na Poljskem se je brez dvoma dogodilo nekaj važnega, zelo važnega. S temi dogodki se je odprlo novo zanimivo poglavje zgodovine. Bodo zahodne države mogle k temu poglavju kaj prispevati? Zaenkrat težko, kajti svoj motor — tako piše pariški dopisnik buenosaireskega dnevnika La Nación — so napolnile z gorivom, ki je brezbarvno, brez vonja in okusa, ki se imenuje strah pred tem, kar more iz tega priti.

drugih komunističnih sistemih: jugoslovanskem, romunskem, bolgarskem itd. Kmalu se je ta največja kitajska provinca, ki ima nad 100 milijonov prebivalcev, spremenila tudi v najbolj napredno. Njegovo delo so pričenjali imenovati kot „kitajski gospodarski čudež“. Sedaj je prišel na najvišje vladno mesto v državi. Hua Kuo-feng pa še vedno zaseda najvišjo partijsko funkcijo.

Spremembe pa so prišle tudi na družbenem področju, in do take mere, da to predstavlja praktično spremembo ustave. Prvič bodo vpeljali davke na osebne dohodke. Glede porok, se moški ne bodo smeli poročiti pred 22 leti, ženske pa ne pred 20. Privatna lastnina bo pred družbo na isti ravni kot državna ali socializirana, in vlada sama bo pospeševala kompetenco med njimi. Prav tako bodo otroci smeli pridržati lastni-

MEDNARODNI TEDEN

V ŽENEVI so zadnja leta na Konferenci morskoga prava debatirali o novih določilih glede izkoriščanja morja, tako kar se tiče ribolova kot črpanja petroleja ali kopanja pod morjem ležečega bakra. Delegati 143 držav so po dolgih govorih in razpravah mogli pripraviti nek skupen osnutek, ki bo dokončno potrjen na vrhunskem zasedanju marca prihodnjega leta. Med najvažnejšimi določili je tisto, ki govori o pravicah obmorske države za izkoriščanje petroleja in rud do 200 morskih milj. Po posebnih pogodbah bo v tem morskem prostoru 200 milj dovoljeno ribariti državam, ki nimajo lastne obale.

IRANSKIH TEŽAV ni konca ne kraja. Medtem ko napovedujejo, da bo novi parlament kmalu pričel debato o ameriških talcih (vendar rešitev ne bo tako hitra), se nadaljuje borba med predsednikom države in muslimansko revolucionarno stranko, ki ima večino v kongresu. Ko je po dolgih debatah vendar prišlo do sporazuma, in je mesto ministrskega predsednika zasedel Ali Rayai, se je pričela debata o ministrih. Ali Rayai je končno predstavil vlado 21 ministrov, a Bani Sadr je potrdil samo 14, ostalih sedem je vetiral.

GROMIKO IN MUSKIE, sovjetski kancler in ameriški državni tajnik, se bosta sestala prihodnjega 25. septembra v New Yorku. Debata bo tekla o tkim. „evroraketah“, katerih se Moskva boji bolj kot je kazala. So to najmodernejše rakete, opremljene z jedrnim orožjem, ki jih ima namen ZDA posejati po Evropi. Če bo ta sestanek „pozitiven“, potem se bosta številnejši delegaciji sestali v Ženevi prihodnji mesec.

V ZDA se nadaljuje volilna kampa in kandidata drug drugega obtožujeta raznih pregreškov in obljublata „boljše dni“ po volitvah. Carter je, npr. objubil, da bo poskrbel za milijon

novih delovnih mest. Prav tako, da bo ustavil inflacijo in podobno. Razne ankete doslej kažejo, da so se Carterjeve možnosti precej zboljšale in da tako on kot Reagan imata podobne izgleda. Vendar, do volitev je še daleč in se lahko še mnogo zgodi.

GVATEMALA ima tudi hude probleme s prevratniki. Zadnje mesece so gverilci izvedli vrsto atentatov in ubojev. Pretekli teden so postavili bombo pred samo vladno palačo. Močna eksplozija je povzročila sedem mrtvih, 150 ranjenih, uničila 40 avtomobilov in povzročila hude poškodbe na stavbi.

Por la paz

El Papa Juan Pablo II designó como enviado especial al Congreso Eucarístico Nacional de Chile al cardenal Raúl Francisco Primatesta. Los observadores han interpretado el gesto como una señal que las negociaciones por el tema del canal de Beagle han entrado en una etapa definitiva. El Congreso Eucarístico Chileno se realizará entre el 20 y el 23 de noviembre. Todo esto sucede mientras crecen las versiones acerca de una intervención personal del Pontífice en calidad de mediador. Pero nosotros debemos ver este gesto papal también desde otro punto de vista. Como una invitación a una mayor oración y sacrificio, para que el problema entre pueblos hermanos tengan pronta y definitiva solución, sobre la base de una fe y un sentir que les son comunes.

vodstvo vztraja na nevezanosti, ki ne obstaja več niti kot sila niti kot moralni faktor. Ali vzemite jugoslovansko zunanjo politiko do Evrope. Z Evropsko skupnostjo smo sklenili ugoden dogovor. V političnem oziru pa so odnosi taki kot prej. Ne iščemo naravne lege Jugoslavije, ki je v Evropi.

Spiegel: Koj po sovjetskem vdoru v Afganistan ste kritizirali reakcijo Evropejcev kot mlačno. Napisali ste: „Kar zadeva vojne, predvsem atomsko vojno, jo bodo preživeli in zmagali je tisti, ki so pripravljene prekoračiti mejo smrti.“ Mar ni to poziv na popolno tveganje po geslu: „Raje mrtev kot rdeč“?

Djilas: Če se človek ne odloči za borbo, če se ne odloči tudi umreti, če je treba, tedaj je dandanes nemogoče vzdržati. Tudi ne preživeti, vsaj ne, kar zadeva Evropo.

Spiegel: Prav da se izognete tej končni alternativni, so Evropejci, deloma iz zelo različnih nagibov, prišli do spoznanja, da tudi po Afganistanu ne kaže povsem odpisati politiko odjuge.

Djilas: Ne trdim, naj bi se ne delovalo za mir, vendar ne brezpogojno. Poleg tega so po mojem mnenju odjuge v Evropi več ali manj zamenjali z mirom.

Spiegel: Vi torej zagovarjate politiko moči tudi pri povečanem vojnem tveganju?

Djilas: Po mojem mnenju je nemogoče ohraniti mir, če ni Zahod v oborožitvi močnejši od Vzhoda. Tudi iz filozofskega vidika: Zahod ni danes na vojne-željan ne imperialističen; iz česar sledi, da tudi v oborožitveni premoči ne more Zahod izzvati nikakršne vojne nevarnosti. Bojim se, da bi kako popuščanje

IZ ŽIVLJENJA IN DOGAJANJA V ARGENTINI

Imenovanje bodočega predsednika je v polnem teku. Člani vojaške junte se redno sestajajo in se pogajajo glede možnih kandidatov. Po govorjenju nekaterih osebosti in sklepanju političnih in vojaških opazovalcev bi posneli mnenje, da se pravzaprav preresetava usoda le treh možnih kandidatov. Ti naj bi bili že večkrat omenjeni general Viola, potem še sedanji notranji minister general Harguindeguy, in končno bivši cordobski guverner general Chasseing.

Možnosti vsakega so precej različne. Opazovalci pripisujejo največ možnosti prvemu izmed njih. Vendar se lahko zgodi, da on, ali kateri drug, naloži na nasprotovanje katerega izmed komandantov. Imenovanje namreč ne pride le z večino npr. dveh glasov za in enega proti, temveč mora biti volitev popolnoma soglasna.

Kot pripovedujejo poznavalci tega postopka, bodo poveljniki takoj po izvolitvi poklicali določenega kandidata na sestanek. Tam mu bodo povedali, da je bil izbran in mu obrazložili okoliščine, v katerih bo moral vladati, in kaj od njega pričakujejo in zahtevajo. Vojaška junta je namreč najvišji državni organ, ki v zadnjem primeru lahko predsednika tudi odstavi, ako ne bi pravilno izpolnjeval svojih dolžnosti. Potem bo moral izbrani odločiti, ali sprejme ali ne, nakar bo vsa stvar sporočena javnosti in prihodnjega marca 1981 bo novoizvoljeni nastopil predsedniško funkcijo.

V bodoči predsedniški dobi bo ena glavnih značilnosti ta, da bo še bolj razmahnjeno politično življenje. Še bolj se bo tudi govorilo o „narodni edinosti“.

novih delovnih mest. Prav tako, da bo ustavil inflacijo in podobno. Razne ankete doslej kažejo, da so se Carterjeve možnosti precej zboljšale in da tako on kot Reagan imata podobne izgleda. Vendar, do volitev je še daleč in se lahko še mnogo zgodi.

GVATEMALA ima tudi hude probleme s prevratniki. Zadnje mesece so gverilci izvedli vrsto atentatov in ubojev. Pretekli teden so postavili bombo pred samo vladno palačo. Močna eksplozija je povzročila sedem mrtvih, 150 ranjenih, uničila 40 avtomobilov in povzročila hude poškodbe na stavbi.

El Papa Juan Pablo II designó como enviado especial al Congreso Eucarístico Nacional de Chile al cardenal Raúl Francisco Primatesta. Los observadores han interpretado el gesto como una señal que las negociaciones por el tema del canal de Beagle han entrado en una etapa definitiva. El Congreso Eucarístico Chileno se realizará entre el 20 y el 23 de noviembre. Todo esto sucede mientras crecen las versiones acerca de una intervención personal del Pontífice en calidad de mediador. Pero nosotros debemos ver este gesto papal también desde otro punto de vista. Como una invitación a una mayor oración y sacrificio, para que el problema entre pueblos hermanos tengan pronta y definitiva solución, sobre la base de una fe y un sentir que les son comunes.

napram SZ krizo le poglabilo. Sovjetiji je treba pojasniti, da ni govora o popuščanju, da bo Zahod povečal svojo oborožitev, če se SZ ne umakne iz Afganistana.

Spiegel: Ali imate pred tem ozadjem moskovski obisk kanclerja Helmuta Schmidta za malo koristen?

Djilas: Nasprotno. Mislim, da je bilo Schmidtovo zadržanje v Moskvi jasno in nedvoumno. Vztrajal je, da ne soglašajo z zasedbo Afganistana. Kot jo jaz vidim, je Nemčija tako in tako v težavnem položaju. Svet se suče v smeri kriz, morda tudi vojn. Katastrofa bi se najprej razvila čez Nemčijo. Nima še dovolj varstva od Amerike. Osebo mnenim — govorim zdraženat o utopiji — da bi bila samo združenat Evropa dovolj močna za odpor proti Sovjetom. Tudi odnosi z Ameriko bi bili v tem primeru boljše: zavezništvo, ki bi sodelovali kot neodvisni partnerji. Vendar ne pod enim dežnikom. Kajti če sta pod enim dežnikom dva, se nujno eden zmoči.

Spiegel: H koncu eno zelo osebno vprašanje: V Titovi dobi ste sedeli enajst let v zaporu. Bili ste družabno osamljeni. Proti vam so prožili gonje. Za vsem tem je bila očito Titova volja. Ali se bo zdaj vaš položaj zboljšal — ali poslabšal?

Djilas: Spočetka se bo morda poslabšal, kasneje nemara zboljšal, v kolikor bi se Jugoslavija razvijala v celoti v smeri demokratizacije. Za zdaj ne vidim nobenih znakov o spremembi mojega položaja. (Ta razgovor se je vršil, preden so znova sprožili doma proti Djilasu gonjo zaradi njegove nove protitovske knjige, kar bi znalo vendarle

sti“. Vendar ta edinost je še zelo daleč. Tako vsaj je bilo razvidno, ko so se preteklega 6. septembra na pokopališču Recoleta spopada pristasi Yrigoyena in Uriburuja. Morala je poseči policija, da jih je ločila. In vendar je od „septembrske revolucije“ prešlo že petdeset let. Kako naj tedaj govorimo o „narodni edinosti“?

Septembrske dogodke se splača malo pobliže ogledati, kajti zgodovina je dobra učiteljica. Tedaj je že drugič vladal radikalni vodja Yrigoyen. Vendar je prišel v leta in dejansko ga je zapuščal spomin in razum. Teklo je leto 1930. Konservativci, ki so besno sovražili radikale, še bolj pa predsednika Yrigoyena, so prepričali vojaškega poveljnika generala Uriburuja, da naj izvede revolucijo. Zaradi Yrigoyenove bolezni je vladno delo praktično zastalo. Radikalna stranka se pa tudi ni pomajala, da bi položaj spremenila.

Kot da se nihče ne bi brigal za državo in za vlado. Poslanska zbornica, v kateri so radikali imeli absolutno večino, se tisto leto sploh ni sestala. Kaj so delali poslanci, kaj so hoteli storiti? Bog ve. Stvar je, da je prišlo do puča in v Argentini so, prvič odkar je bila v veljavi ustava iz leta 1853, strmoglavili predsednika.

Takrat se je pravzaprav začelo. Po puču so kmalu prišli na oblast konservativci, ki so tudi potem zmagali na ne preveč čistih volitvah (kar so sami priznali). Argentina je živela dni politične laži pa socialne stabilnosti. Potem je prišlo leto 1943 z novim pučem in nato peronizem. Argentina je zašla v dobo tako politične kot gospodarske nestabilnosti, iz katere se še danes ni zmotala.

Upravičeno so torej želje čim hitrejšega povratka v demokratični sistem. A seveda pod pogojem, da bo ta sistem predstavljal politično in gospodarsko stabilnost, ki si je narod želi. Koliko časa bo to zahtevalo, če pomislimo, da so se na pokopališču spopadli in opsovali zaradi dogodkov pred petdesetimi leti? In zlasti še, če upoštevamo, da v tistih dogodkih ni bilo niti ranjenih, kaj šele smrtnih žrtev.

Pa so danes argentinski problemi tudi gospodarski. Vendar je objava inflacije za dobo meseca avgusta bila razveseljiva. Draginja je narasla komaj za 3,4 odstotke, kar je ena najnižjih številka zadnjih let. V dobi od meseca avgusta lanskega leta in do avgusta letošnjega, je inflacija dosegla 88 odstotkov. V prvih osmih mesecih letošnjega leta pa 53,4 odstotkov.

Ti procenti bodo nekoliko poskočili, ko bo k septembrski inflaciji pripisati podražitev goriv, transporta, elektrike in telefonov, ki so stopile v veljavo 1. septembra. In potem še povišice, ki jih bo prineslo vpeljavanje novega davčnega sistema. Ni še vse urejeno, v kolikor je kaj urejenega v državi.

Današnje jugoslovanske razmere
z Djilasovega vidika

(3)

Spiegel: A kaj naj pomeni, da se muja SZ bolj kot doslej z opremljanjem jugoslovanske vojske z modernim orožjem? Nedavna ji je Moskva dobavila najmodernejši rušilec, ki je medtem pod imenom Split postal ponos jugoslovanske mornarice.

Djilas: Ne poznam podrobnosti. Jasno je seveda, da skuša dobiti SZ vpliv tam, kjer si obeta največji učinek. Zanj sta brez dvoma vojska in partija zanimivejši kot gospodarstvo. Ampak čeprav ni dobavljanje brezpomembno, ga ne kaže tačas prenehati.

Spiegel: Vsekakor ne vidite v tem nikakega poskusa podjarmljenja?

Djilas: Osebo mnenim, da bo SZ z Jugoslavijo nadalje postopala kot za časa Tita. Značilno je bilo pisanje sovjetskega tiska ob Titovi smrti: Tito da se je vselej zavzemal za prijateljstvo med Jugoslavijo in SZ. Kremlju je očitno na tem, da obvelja Tito kot prijatelj Sovjetske zveze in velik komunistični voditelj.

Spiegel: Naj nameravajo sovjeti že karkoli: Jugoslavija ni — v nasprotju z Afganistanom — nezaščiten izročena moskovskim nameram. Predsednik ZDA Carter je že med Titovo boleznijo ponovno izjavil, da Zahod ne bo ostal ne-dejaven spričo sovjetskega posega v Jugoslavijo. Verujete v učinkovito pomoč Zahoda?

Djilas: Carterjeve izjave zvene zelo prijateljske do Jugoslavije in gotovo pomenijo podporo. Ni pa v njih stvarnih obveznosti.

Spiegel: Naj to pomeni, da ne računate s posegom Zahoda v resnem primeru?

Djilas: Zahod bi pomagal z dobavo orožja, z zdravniško oskrbo, vsaj spočetka. Ne verujem pa v neposredni vojni poseg Zahoda.

Spiegel: Vi torej ne verjamete v neposredno vojaško pomoč Amerikancev?

Djilas: Ne, oni nimajo vojske. Nikdar niso določeno izjavili, da bi se bojevali za Jugoslavijo. Rekli so, da Jugoslavijo izredno cenijo, da pozdravljajo našo nevezanost. To je zelo lepo, prijazno in plemenito. A v resnem primeru bi morali najprej prepričati svoje evropske zaveznike, npr. Francoze, Italijane in Nemce, in jih pridobiti za dejanske akcije.

Spiegel: Ali bi se Kitajska kako vezala v jugoslovansko-sovjetskem sporu?

Djilas: V tem soglašam s ču En-lajem, ki je nekoč dejal: „Daljne vode ne pogase ognja.“

Spiegel: Ali vidite v Carterjevem obisku Jugoslaviji tudi znak nagibanja beograjske zunanje politike na Zahod?

Djilas: Ne. Na jugoslovanski strani vsekakor ni nikakršnih takih znakov. Sploh ni tukaj nič jasno. Jugoslovansko

Slovinci v Argentini

(Nad. s 3. str.)

navzoče. In tako je zares kar sama po sebi ob sklepu namesto komentarja vsem iz srca privrela molitev zdravamarija, ki jo je izmolil g. Jože Horn v prošnjo, da bi nam Kraljica presv. rožnega venca izprosila gorečo poživitev vneza za to. Njej tako priljubljeno pobožnost.

Bb.

XI. MLADINSKI DAN SLOMSKOVE MLADINE

V nedeljo 24. avgusta smo imeli v Ramos Mejia XI. mladinski dan. Otvorili smo ga z dviganjem slovenske in argentinske zastave in petjem obeh himen. V imenu mladinskih organizacij je pozdravil navzoče predsednik ramske SFZ Ciril Loboda. Med drugim je poudaril trojno srečanje, ki ga pomeni mladinski dan: srečanje med mladino, srečanje mladih s starejšimi in srečanje mladine z novo slovensko stvarnostjo, z iskanjem novih poti v prihodnost. Sledila je sveta maša, med katero smo peli mladi.

Po maši je bilo prvo kolo tekem v odbojki tako za dekleta kot za fante. Sledilo je kosilo, po katerem smo nadaljevali tekme v odbojki. Zmagovalci (fante) iz Ramos Mejie, dekleta iz San Martina), so ob koncu kulturnega programa dobili pokale.

Popoldanski program je začel ob 17.30. Na športno igrišče so prikorakali fante in dekleta z argentinsko in slovensko zastavo. Predsednica SDO gđ. Klavdija Malovrh je navzoče pozdravila z govorom o smislu gesla „Slovenec sem, Slovenec čem ostati“. Sledila je simbolična vaja deklet, ritmične vaje deklet in folklor. Vse to pod vodstvom in pripravo g. Eme Kesler. Sledil je nastop instrumentalne skupine, ki nas s svojimi igranjem vedno prijetno presenetili. Sledil je govor zveznega predsednika SFZ Pavleta Pleška. Med drugim je dejal: „Neizogibno se bliža čas, ko bo skopost naših ramah; pazimo, da bomo imeli olja v naših svetilkah, vredno nas dobiti noč; to je, da bomo pripravljani za naloge, ki nas v bodočnosti čakajo.“

S ponovnim nastopom instrumentalne skupine je bil program izrpan. Mladina

Po športnem svetu

SLOVENSKI ALPSKI SMUČARJI so letos odpotovali na trening v Avstralijo in Novo Zelandijo. Doma je ostal Bojan Križaj, ki zaradi operacije noge še nekaj časa ne bo mogel obuti smuških čevljev. Na pot so šli pa Boris Strel, Jože Kuralt, Jure Franko, Janez Zibler, Miro Oberstar, Tomaž Cerkovnik in Grega Benedik. Vodja Vogrincec je pojasnil, da se je letos vodstvo odločilo za Avstralijo in Novo Zelandijo, ker jim je „v Argentini po štirih letih postalo že enolično in pa tudi predrago je.“ Ja pa to tudi najbrž zadnje potovanje v zimno na južni polobli; odzvali so se ugodnemu povabilu za sodelovanje na slalomskih in veleslalomskih tekmah v teh dveh državah.

V BISHOPSGRUENU V ZRN je bilo prvo letošnje pomembnejše tekmovanje v skokih na plastični skakalnici. Tekmovalo je 51 skakalcev iz Avstrije, Italije, ZRN, Švice, ČSSR in Jugoslavije. Med mladinci je bil prvi Nemeč Steirc s skokoma 57,5 in 56,5, Slovenec Žagar pa tretji s 55,5 in 54,5. Med člani je osvojil prvo mesto Italijan Rigoni s 60,5 in 61, Slovenca Bizjak in Komel pa sta se uvrstila na 14. in 20. mesto.

DRUŠTVENI OGLASNIK

Seja upravnega odbora Zedinjene Slovenije bo v petek 12. septembra ob 20 v Slov. hiši.

Medorganizacijski svet se bo sestel v petek 19. septembra ob 20 v Hladnikovem domu v Slovenski vasi.

Ponovno prosimo vse, ki zadržujejo izposojene knjige iz knjižnice ZS precej čez določen čas, da jih čim prej vrnejo.

Šolska proslava škofa M. Slomška bo 27. septembra ob 16. uri. Otroci iz Slovenske vasi bodo zaigrali igro: V deželi Tam pa tam.

KNJIŽNI SEJEM v Hladnikovem domu v Slovenski vasi **PODALJŠAN!** — Postreženi boste še to soboto zvečer (po 20) in v nedeljo po drugi slov. maši in na večer (po 18). Ne zamudite!

pa se je ob zvokih orkestra še nekaj časa prijetno zabavala.

K. R.

Bariloče, 26. avg. 1980

Odbor Slovenskega planinskega društva je na svoji današnji seji sklenil, da naprosi „Svobodno Slovenijo“ za objavo posebne zahvale sanjuški folklorni skupini, ki je tako lepo predstavila slovensko ljudsko umetnost na bariloškem „Prazniku snega“.

Ne le vsi bariloški Slovenci, temveč tudi vse ostalo občinstvo je burno pozdravljalo vse točke predvaja, in izredna kombinacija scenerije, glasu, narodnih noš in plesa je zapustila nepozabne vtise v mestecu pod Kordiljero.

Prav tako smo bili zelo zadovoljni s ponašanjem in ljubeznivostjo vseh članov skupine in verjamemo, da so se gostje med nami prav dobro počutili.

Upamo in želimo, da se prihodnje leto spet vidimo.

Za Slovensko planinsko društvo

Peter Drajzibner Dinko Brtončej
tajnik predsednik

ZAHVALA

Odbor slovenskih mater in žena se pristrčno zahvaljuje vsem, ki so pripomogli, da je naš 13. dan lepo uspel.

Posebna zahvala velja govornici gospej Valentini Finkovi, članom slovenskega gledališča pod vodstvom g. Maksa Borštnika, učencem pod vodstvom gđ. Mije Markežove, gospema Ireni Fadiga in Pavlini Elletzovi za pripravo slovenske radijske ure, gospej Pfajferjevi za razstavo ročnih del, gospej dr. Tereziji Voršičevi za podarjeni sliki, g. Lojzetu Rezlju in vsem, ki so darovali pecivo. Vsem gospin in gospodičnam zahvala za okusno dolenjsko večerjo.

OBVESTILA

SOBOTA, 13. septembra:
Redni pouk Slov. srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15. uri.

NEDELJA, 14. septembra:
V Našem domu v San Justu mladinski dan.

SREDA, 17. septembra:
Sestanek Lige žena-mati v San Martinu. Pogovor z dr. Juretom Rodetom.

SOBOTA, 20. septembra:
Razstava olj in panjskih končnic akad. slikarke Bare Remec ob jubileju SKA, ob 20 v Slovenski hiši.

V Slovenskem domu v San Martinu ob 19 mladinska sv. maša, ob 20 poklicno posvetovanje SFZ in SDO.

NEDELJA, 21. septembra:
V Slomškovem domu proslava 19. obletnice pod geslom: Dogradimo Slomškov dom! Pričetek ob 11. uri, popoldne ob 16.

SOBOTA, 27. septembra:
Redni pouk Slov. srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15. uri.
Šolska proslava škofa A. M. Slomška ob 16. uri v Slovenski hiši. Otroci iz Slovenske vasi bodo zaigrali igro: V deželi Tam pa tam.

V Slovenski hiši nadaljevanje Filozofskega ciklusa predavanj dr. Milana Komarja. Pričetek ob 16. uri v mali dvorani.

V Slovenskem domu v San Martinu ob 20 poklicno posvetovanje — SFZ in SDO.

NEDELJA, 28. septembra:
V Slovenski vasi mladinski dan.

NEDELJA, 5. oktobra 1980:
Zvezni sestanek SDO in SFZ po mladinski maši v Slovenski hiši. Govoril bo pisatelj Zorko Simčič.
Velika sanmartinska tombola.

NEDELJA, 12. oktobra:
24. obletnica Našega doma v San Justu.

SOBOTA, 18. oktobra:
V Slovenskem domu v San Martinu Café-koncert v prireditvi SDO in SFZ.

Velika sanmartinska tombola

V NEDELJO, 5. OKTOBRA

Glavni dobitek:

najmodernejši televizijski aparat

v barvah

GRUNDIG

Prosimo, poravnajte naročnino!

SLOMSKOV DOM V nedeljo, 21. septembra:

19. obletnica

S p o r e d :

- ob 11. uri: Pozdrav, dviganje zastav in sv. maša za žive in pokojne dobrotnike.
- ob 13. uri: Skupno kosilo po zmernih cenah.
- ob 16. uri: Kulturni program z nastopi Slomškove šole, telovadne in rajalne vaje deklet, fantičev in otroškega vrta. govori lic. Marjan Schiffrer
- ob 17. uri: Prizori iz življenja na deželi pod naslovom:
LEPO JE ZIVETI NA KMETIH
(Besedilo dr. Jože Krivec — režija ga. Ema Kessler)
Sledi družabni del.

VSII ROJAKI LEPO VABLJENI!

Dogradimo Slomškov dom!

1980 - PRIJATELJSKI - 30. - MEDORGANIZACIJSKI - RADIJSKI - REZERVIRAJTE - SLOVENSKI - NEDELJO - V CASTELARJU - NOVEMBRA - ZA - NA - V PODPORO - VABITA - SLOVENSKI - ZEDINJENA - SVET - SREČANJE - SI - ODDAJI - PRISTAVI - IN SLOVENIJA. (Rešitev: 6, 19, 8, 3, 10, 1, 11, 2, 18, 12, 7, 21, 13, 15, 5, 20, 14, 16, 23, 22, 4, 17) DRŽI! HVALA LEPA IN NA SVIDENJE!

slovenska kulturna akcija ob jubileju

bara remec

razstavlja

najnovjša olja in panjske končnice

beseda o umetnici in njenem ustvarjanju — pisateljica Marica Meštrovič

nekaj o panjskih končnicah — arh. Jure Vombergar

sobota 20. septembra 1980 ob osmih v gornji dvorani slovenske hiše razstava bo odprta in umetnine na voljo kupcem vsak večer od 19 do 21, do sobote 27. septembra!

KREDITNA ZADRUGA SLOGA Z. O. Z.

„SAJ SEM ŽE POZABIL, DA SEM ŠE ČLAN.“

Toda zadruga ni pozabila. Vsakomur, ki je kdaj — pa čeprav pred mnogimi leti — kaj vložil v SLOGO, mu konec leta avtomatsko pripišemo odgovarjajoči dobiček.

A ne gre samo za to! Važnejše je, da nudi danes naša zadruga prav vsem članom še posebne ugodnosti in je torej vsakomur v korist, če je v stiku z njo.

ČE ŽE DOLGO NISTE BILI V SLOGI, PRIDITE ZDAJ! NE BO VAM ŽAL!

V SLOGI JE MOČ!

Naš dom v San Justu

v nedeljo, 14. septembra:

19. mladinski dan

s p o r e d :

- ob 8. uri zjutraj v telnici: mladinska sv. maša. Pel bo mladinski pevski zbor. Po maši v Našem domu skupen zajtrk, nato tekmovanja v odbojki. Na voljo kosilo. Ob 16. finale v odbojki
- ob 18. uri kulturni program: prihod nastopajočih, pozdravna govora, folklorni plesi, ki so v Bariločah želi velika priznanja, telovadni nastopi, kotalkanje in prijetno razvedrilo. Sodeloval bo orkester „Zlata zvezda“

ESLOVENIA LIBRE

Editor y director: Miloš Stare

REDACCION Y ADMINISTRACION:

RAMON L. FALCON 4158

1407 BUENOS AIRES

ARGENTINA

Teléfono: 6 9 - 9 5 0 3

Uredniški odbor:

Miloš Stare, dr. Tine Debeljak,

Slavimir Batagelj in Tone Mizerit

Correo Argentino Central (B)

FRANQUEO PAGADO
Concesión Nº 5775

TARIFA REDUCIDA
Concesión Nº 3824

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual Nº 1.419.886

Naročnina Svob. Slovenije za I. 1980: za Argentino \$ 88.000.—, pri pošiljanju po pošti \$ 93.000.—; ZDA in Kanada z avionsko pošto 40 USA dol.; obtejnje države Argentine 35 USA dol.; Avstralija 60 USA dol.; Evropa 43 USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa z navadno pošto 35 USA dol.

TALLERES GRAFICOS "VILKO" S.R.L., ESTADOS UNIDOS 425, 1101, BUENOS AIRES, T. E. 33-7213

KREDITNA ZADRUGA "SLOGA" z.o.z.
BME. MITRE 97
RAMOS MEJIA
T.E. 658-6574
654-6438

URADNE URE:

PONEDELJEK, SREDA IN PETEK
OD 15. DO 19. URE

PODRUŽNICA:
SLOVENSKI DOM - SAN MARTIN
CORDOBA 129 - T.E. 755-1266
TOREK IN ČETREK OD 18. DO 20. URE

Prof. dr. JUAN JESUS BLASNIK

špecialist za ortopedijo in travmatologijo

MARCELO T. DE ALVEAR 1241, PRITL. CAPITAL FEDERAL T. E. 393-3536

Ordinira v torek, četrtek in soboto od 17 do 20. Zahtevati določitev ure na privatni telefon 666-4366.

JAVNI NOTAR

FRANCISCO RAUL CASCANTE

Escribano Público

CANGALLO 1642 BUENOS AIRES
prithičje, pisarna 2
T. E. 35-8827

Dr. MIHAEL STARIHA

SPLOŠNA KLINIKA
špecialist za krvne bolezni

Ordinira v ponedeljek, torek, četrtek in soboto. Predhodne prijave po T. E. 628-0943.

Zapiola 2402 Castelar

PRODAM V MIRAMARU

novi veliko (deljivo) enosobno stanovanje s krasnim razgledom na morje in okolico. — Informacije na T. E. 51-4520 in 52-6280.

